

MORA

§ 112

MK KS 2017/00332-3

Yttrande gällande vatten och avloppsfrågan i Kättbo, Mora kommun

Beslut

Mora kommun anser att den av kommunfullmäktige fastställda Plan, vatten och avlopp ska stå fast utan förändringar och tillägg vilket innebär att Kättbo ligger i utbyggnadsplan för år 2026 – 2035.

Deltar ej

David Örnberg (V) deltar inte i beslutet på grund av jäv.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har, den 2017-05-10, gett Mora kommun möjlighet att yttra sig över en skrivelse från Kättbo Besparingskog gällande vatten- och avloppsfrågorna i området. I skrivelsen framställs problem med finansiering, ägande, förvaltning och skydd av den gemensamma vattenförsörjningen. Kättbo Besparingskog vill att Länsstyrelsen ska utreda om Mora kommun är skyldiga enligt lagen om allmänna vattentjänster att inrätta ett verksamhetsområde i Kättbo.

Mora kommun har fastställt Policy, vatten och avlopp (2015-06-22) samt Plan, vatten och avlopp (VA-plan) (2016-02-01). VA-planen innehåller bland annat utbyggnadsplan för allmänt vatten och avlopp. I policyn och VA-planen anges bedömningsgrunder för områden som föreslås erhålla allmän vatten- och avloppsförsörjning. Med utgångspunkt från de övergripande målen och utfallet av bedömningen har kommunen i VA-planen beslutat om utbyggnad av allmänt vatten och avlopp år 2016 – 2025 i områdena Ryssa, Borstnäs, Vålan (Färnäs, Nusnäs), Utanmyra, Isunda, Bodarna, Kulåra, Bråmåbo och Häradsarvet. Sammanlagt omfattar denna 10-årsperiod utbyggnad till ca 600 bebyggda fastigheter. I VA-planen anges utbyggnad av allmänt vatten och avlopp i Kråkbergsländan och Kättbo år 2026 – 2035.

Den av kommunfullmäktige fastställda VA-planen bör stå fast utan förändringar eller tillägg då inget nytt framkommit som skulle föranleda en omprioritering i utbyggnadsplanen och att Kättbo ska ligga i utbyggnadsplan för år 2026 - 2035.

Beslutsunderlag

Mora kommuns yttrande, daterat 2017-06-29, inklusive bilaga 1
Länsstyrelsens begäran om yttrande, daterat 2017-05-10
Bilaga till Länsstyrelsens begäran om yttrande, daterad 2017-05-02

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Mora kommun anser att den av kommunfullmäktige fastställda Plan, vatten och avlopp ska stå fast utan förändringar och tillägg vilket innebär att Kättbo ligger i utbyggnadsplan för år 2026 – 2035.

MORA

Sändlista

Länsstyrelsen i Dalarnas län (inklusive yttrande och broschyr "Vatten- och avloppsplan för Mora")

Moravatten AB (inklusive yttrande)

Miljönämnden (inklusive yttrande)

MORA

2017-06-29

Dokument nr: MK KS 2017/00332-4,

Yttrande gällande vatten och avloppsfrågan i Kättbo, Mora kommun

VA-plangruppen anser att:

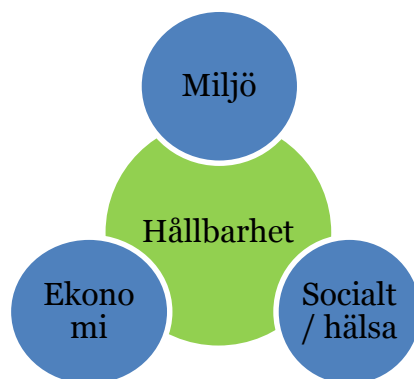
- den av kommunfullmäktige fastställda Plan, vatten och avlopp (VA-plan) ska stå fast utan förändringar eller tillägg då inget nytt framkommit som skulle föranleda en omprioritering i utbyggnadsplanen.
- Kättbo ska ligga i utbyggnadsplan för år 2026 - 2035.

Motivering

Mora kommun fastställde en kommunal VA-plan i kommunfullmäktige den 1 februari 2016. Planen arbetades fram genom förvaltningsövergripande samverkan och diskussioner i politiskt forum. Särskild vikt har lagts vid dialog med allmänheten och har därför genomförts vid ett flertal tillfällen.

I planen hänvisas till den av kommunfullmäktige beslutade Policy, vatten och avlopp (VA-policy) som anger att de övergripande målen med VA-försörjningen i Mora är följande;

- Skydd av vattenresurser ska prioriteras mycket högt.
- Alla medborgare ska ha en hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna. Med hållbar avses i detta fall aspekter utifrån miljö, ekonomi och socialt (hälsa, livskvalitet, boendetrygghet, likställighet, etc). Alla tre delar måste beaktas vid olika beslut och ställningstaganden som berör Moras framtida VA-försörjning.

- VA-försörjningen ska bidra till en positiv samhällsutveckling av kommunen och regionen och den ska stödja kommunens fysiska planering och övergripande mål.
- Alla medborgare har ett ansvar för att handskas varsamt med resurser och för att skapa ett hållbart samhälle och medborgare ska ges möjlighet att vara delaktiga i den lokala samhällsutvecklingen.
- Kommunen ska ha respekt för medborgarnas förutsättningar och tillhandahålla information och genomföra tidig dialog om förändringar.

MORA

2017-06-29

Dokument nr: MK KS 2017/00332-4,

I VA-policy och VA-plan anges även bedömningsgrunder för områden som föreslås erhålla allmän vatten- och avloppsförsörjning.

Bedömning av behov har skett utifrån

- A. Antal fastigheter och dess nyttjandegrad
- B. Bebyggelseutveckling
- C. Förutsättningar försörjning av dricksvatten (störst vikt)
- D. Känslighet recipient och naturmiljö
- E. Förutsättningar att anlägga enskilda avlopp

Bedömning av möjligheter har skett utifrån

- F. Kostnader för utbyggnad av allmän VA anläggning
- G. Samordningsvinster vid utbyggnad

Med utgångspunkt från de övergripande målen och utfallet av bedömningen har kommunen beslutat om VA-plan med utbyggnad av allmänt vatten och avlopp år 2016 – 2025 inom följande områden;

- Ryssa, Borstnäs, ca 180 bebyggda fastigheter
- Vålan (Färnäs, Nusnäs), ca 90 bebyggda fastigheter
- Utanmyra, ca 100 bebyggda fastigheter
- Isunda, ca 50 bebyggda fastigheter
- Bodarna, Kulåra, Bråmåbo, Häradsarvet. Sammanlagt ca 175 bebyggda fastigheter. Detta område har i planen angetts till att kunna pågå något år efter 2026.

Sammanlagt omfattar denna 10-årsperiod utbyggnad till ca 600 bebyggda fastigheter.

Sammantaget motiveras i VA-planen fastställd utbyggnad under perioden 2016 - 2025 av att:

- Områdena har alla höga behov ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt.
- Möjligheterna att ordna allmänt vatten- och avlopp är förhållandevis goda med möjligheter att bygga ut den befintliga allmänna vatten- och avloppsanläggningen samordnat med ekonomiska och genomförandemässiga synergier. Utbyggnaden kommer att ske stegvis, se karta bilaga 1, och utbyggnaden kräver ett antal större följdinvesteringar såsom ca 15 km överföringsledning från Sollerön till Solvikens avloppsreningsverk och omfattande investeringar i Solvikens avloppsreningsverk. Den totala investeringen under 10-årsperioden bedöms övergå 200 mkr.
- Utbyggnaden bedöms ha gynnsam effekt på samhällsutvecklingen.

MORA

2017-06-29

Dokument nr: MK KS 2017/00332-4,

I VA-planen anges utbyggnad av allmänt vatten och avlopp i Kråkbergslandet och Kättbo år 2026 – 2035. Detta omfattar ytterligare 260 fastigheter. Planen avses revideras vart fjärde år (nuvarande plan 2016 - 2019) och ställningstaganden om utbyggnad efter 2026 avses ske med utgångspunkt från den utveckling som erhålls under planperioden.

Nodava AB (av Mora, Orsa och Älvdalens kommun helägda kommunala bolag) har bedömt att nuvarande utbyggnadsplan kräver stora resurser med en mycket omfattande planerings- och genomförandeinsats (finansiering, dialog med markägare och fastighetsägare, projekteringar, upphandlingar, förrättningar, etc). I § 17 Lagen om allmänna vattentjänster anges att huvudmannen får samordna utbyggnad med andra arbeten och ta hänsyn till om samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och utföras i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

En utbyggnad av Kättbo inom perioden 2016 – 2025 bedöms få tydligt negativa konsekvenser för Nodava som redan har betydande åtaganden enligt fastlagd utbyggnadsplan. I sådana fall krävs omprioriteringar i VA-planen och dess utbyggnadsplan för år 2016 – 2025. En konsekvens av sådana omprioriteringar är att delar av planerade utbyggnadsområden som anses ha sammantaget större behov och avsevärt bättre möjligheter måste senareläggas. Även andra åtgärder i VA-planen skulle beröras av en sådan ändring.

Kättbo bedömdes också ha ett högt behov men avsevärt sämre möjligheter att ordna allmänt vatten och avlopp (kostnader och samordning med befintlig eller planerad allmän utbyggnad). Den främsta anledningen till de höga behoven är de kvalitetsbrister som angetts gällande vattenkvaliteten. Dessa brister bedöms vara möjliga att åtgärda med insatser som är ekonomiskt och tekniskt fullt rimliga av berörda fastighetsägare. Miljönämnden har alltsedan 2015 ett föreläggande på dessa brister som ej åtgärdats.

I skrivelsen från Kättbo framställs problem med finansiering, ägande, förvaltning och skydd av den gemensamma vattenförsörjningen. Kommunen föreslår att de berörda fastighetsägarna ordnar en gemensamhetsanläggning för den framtida förvaltningen. I VA-planen finns vidare en åtgärd som anger att kommunen ska initiera arbete med att ta fram lokala hälsoskyddsföreskrifter för att skydda större gemensamma vattentäkter.

VA-plangruppen

Camilla Björck, miljökontoret

Eva Larsson, kommunledningskontoret

Håkan Persson, stadsbyggnadsförvaltningen

Magnus Fridén, Nodava AB

